

La xemeneia dels Olis

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Rotonda d'entrada a Gelida de la carretera de Sant Llorens d'Hortons.
Alçada: 133

Coordenades:

Latitud: 41.444319783478
Longitud: 1.8669421970844
UTM Est (X): 405350
UTM Nord (Y): 4588702

Classificació

Número de fitxa 08091 - 83
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Any 1920-1930
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Traslladada del seu emplaçament original. Només hi ha la base de la xemeneia industrial, perquè no es va poder traslladar i conservar tota. La base és l'original. La xemeneia va ser degudament registrada fotogràficament abans de ser desmuntada.

Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Sòl de Protecció Especial de la Vinya (Pla territorial Metropolità de Barcelona, Pla Director Territorial de l'Alt Penedès)
Data aprovació: dt., 16/09/2008 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Gelida. Plaça de la vila, 12. 08790 GELIDA

Fitxes associades:

Font del Claro

Fàbrica dels Olis

Autoria de la fitxa

Martí Picas. INSITU SL

Data de registre de la fitxa:

dl., 06/05/2024 - 22:10

Descripció

La xemeneia original era la segona xemeneia d'aquestes característiques després de la que encara es troba al recinte de la fàbrica paperera de "La Fàbrica Guarro - Casas".

Està feta de maó vermell, actualment només hi ha un primer tram. Es troba a la rotonda d'entrada de la carretera de Sant Llorenç d'Hortons.

Observacions:

Tant per dimensions com de pressupost no es va poder afrontar un trasllat de l'estructura completa.

Història

Enric Carafí al seu article del programa de festa major de l'any 2004 descriu l'origen de la xemeneia. Aquesta és la segona xemeneia industrial del poble de Gelida i pertanyia a la coneguda popularment com "la fàbrica dels olis" situada prop de l'estació. En el seu moment la fàbrica va presentar un projecte d'ampliació i actualització d'instal·lacions, proposant l'enderroc de la xemeneia. La funció d'aquesta era, òbviament, expulsar els fums generats de l'extracció d'oli del granet del raïm, durant els anys 1920-30, per mitjà d'uns aparells amb moles de pedra. El producte resultant d'aquesta operació es coneixia com a "Lagrimol".

L'oli de llavors de raïm, un subproducte abundant de la vinificació, s'obté de les llavors del raïm i és ric en diversos àcids grassos com el linoleic, oleic, palmític, esteàric, linolènic i palmitoleic. Aporta una quantitat d'energia comparable a altres olis, amb uns 3.700 kilojoules per 100 grams. Destaca per la seva alta resistència a la calor, amb un punt de fum de 216 °C, que el fa ideal per a fregir. A més, gràcies al seu gust net i suau, és molt utilitzat en amanides i en la fabricació de certes margarines. En l'àmbit de la cosmètica, és apreciat per les seves propietats hidratants i és freqüent en productes de control de la humitat de la pell, així com en aromateràpia. Encara que l'oli conté antioxidants, la quantitat d'aquests pot ser menor depenent del mètode d'extracció, essent més concentrats en el vi negre. Estudis han mostrat que pot augmentar els nivells de colesterol "bo" (HDL) i reduir el "dolent" (LDL), oferint beneficis potencials per a la salut cardiovascular.

L'explotació era propietat de Francesc Font Mateu. L'Ajuntament i la propietat es van posar d'acord en preservar un tram de l'estructura en homenatge a part del passat industrial del poble. La Promotora Castelldefels es va fer càrrec de l'operació. El febrer de l'any 2004 ja estava preparada pel trasllat.

Bibliografia

CARAFÍ, Enric (2004). "Patrimoni Arquitectònic de Gelida: Clarors i Ombres". Programa Festa Major 2004. p. 86.

CARAFÍ, Enric (2005). "Patrimoni arquitectònic de Gelida: una de freda i una de calenta". Programa Festa Major 2005, pp. 83-85.

Enllaços d'interès:

[Programa de Festa Major 2004](#)

[Programa de Festa Major 2005](#)

